

Hošek, Radislav

[Schwarz, Georg Theodor. Philosophisches Lexikon zur griechischen Literatur]

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. E, Řada archeologicko-klasická. 1959, vol. 8, iss. E4, pp. 127-

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/110213>

Access Date: 01. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

nymní pisatel nazývá) hlásá, znovu konstatuje nápadnou podobnost s názory Filónovými, a to nejen v povšechném obsahu, ale i ve slohových obrazech a dokonce i ve shodných zvláštnostech slovní zásoby. Konečně pokládá otázku identifikace „filosofa“ ve spise „O vznešeném“ za rozřešenu: je to Filón Alexandrijský. Ani jinde není podle Nordenova třeba bát se přiznat přímou závislost anonymního pisatele na Filónovi, dokonce lze naopak předpokládat i jejich osobní styk: Filón totiž nebyl ve skutečnosti tak izolován, jak se často předpokládá.

Tak je tedy nalezen židovský apologetik jako pramen autora díla „O vznešeném“. Norden uvádí dokonce i spis, jímž byl Anonymus pravdě nejspíše inspirován — Filónovu „Apologii Židů“. A tím je vysvětlen také záhadný původ starozákonního citátu v tomto řeckém díle.

(Od smrti autorovy k vydání spisu uplynulo třináct let a třicet dva roky nás dnes dělí od jeho prvního přednesení v Berlínské Akademii. Vydání díla za života autorova bylo snad způsobeno neshodami s názorem Wilamowitzovým — Norden měl zřejmě v úmyslu podložit své vývody dalšími výzkumy. Od r. 1933 narážel však na překážky politické a r. 1942 autor umírá.)

Jana Nechutová

G. T. Schwarz: *Philosophisches Lexikon zur griechischen Literatur*. DALP — Taschenbücher, Band 330; str. 109, Francke Verlag Bern 1956.

Slovník řeckých filosofických pojmů s odkazem na příslušná místa v textu je naléhavým desiderátem antické filosofie. Schwarzova příručka tento nedostatek nahrazuje jen zčásti, neboť přináší materiál časově omezený, a to do smrti Alexandra Velikého. Není v něm tedy zachyceno již dílo Aristotelovo (avšak Menandrovo ano!). Tvůrce slovníku si byl vědom všech potíží, zejména toho, že přísná klasifikace některých pojmů kolísá, že se filosofické pojmy vyvíjejí, a konečně, že ani naše texty nepřinášejí namnoze pevné znění. Aby zvládl nadměrný materiál na poměrně malé ploše, uvádí autor zásadně jen ta místa, kde je výklad daného pojmu, a nikoliv i ta, která přinášejí pouhou zmínku. Index je členěn přehledně, za každým heslem jsou odkazy na případná další hesla, vlastnímu indexu předchází seznam hesel. Slovník je sestaven podle německých hesel, což vede k tomu, že bude přístupnější širší veřejnosti, i když na úkor jasnosti pro odborníka. Sami jsme marně hledali některá samostatná hesla jako *cíl, počátek, konec, svěťový prostor*. I tak však ušetří slovník mnoho času, zvláště při hledání vhodných paralel.

Radislav Hošek

Inscriptiones Graecae in Bulgaria repertae. Vol. I — Inscriptiones orae Ponti Euxini. Edidit G. Mihailov. Academia Litterarum Bulgarica. Serdicae 1956, str. 262 + 122 tab.

Svod řeckých nápisů z Bulharska postrádají badatelé již dlouho. Rozdíl let, který je mezi vydanými Kalinkových Antike Denkmäler aus Bulgarien (1906) a prvním svazkem SGr (192), je velký. Řada nápisů ucházel proto pozornosti badatelů už jen z toho důvodu, že nápisy byly zveřejněny v publikacích dnes více než těžko dostupných.

První svazek svodu řeckých nápisů odstraňuje zčásti tuto nesnáž, neboť přináší nápisy z černomořského pobřeží. Celé dílo je rozvrženo na 5 svazků: II. svazek přinese nápisy z krajiny mezi Dunajem a Balkánem, tedy zhruba Moesie Inferior, III. z krajiny mezi Balkánem a Rhodopami, tedy zhruba z Thrákie, IV. ze Serdiky, Pautalie a Nikopole nad Mestem, V. rejstříky a mapu. Rejstřík s mapou provázejí i první díl (a nepochybně tomu tak bude i v dalších dílech), takže jest možno spolehlivě pracovat s prvním dílem už nyní.

Mihailov přistoupil ke své práci jako zkušený epigrafik, což prokázal nejen ve své práci *La langue des inscriptions grecques en Bulgarie*, Sofija 1943, nýbrž i v řadě samostatných publikací nápisů a bystrými rozbory a kritikou nápisů již známých.

Celé vydání uspořádal Mihailov na základě nejmodernějších zásad francouzských epigrafiků